

SAVARIA ORSZÁGOS TÖRTÉNELEM TANTÁRGYI VERSENY

a 9. évfolyam számára

2023-2024. TANÉV

ISKOLAI FORDULÓ

2024. január 9. 14.00 – 16.00

***Kedves Versenyző! Válaszait olvashatóan írja le!
Hiba esetén egyértelműen - egy áthúzással - javítson!***

***A versenyző neve:
A versenyző iskolája:***

Csak a megfelelően végrehajtott válaszadás fogadható el!

A feladatsorban szereplő források hivatkozásai az értékelési útmutatóban található!

Maximum: 100 pont

Elért pontszám:

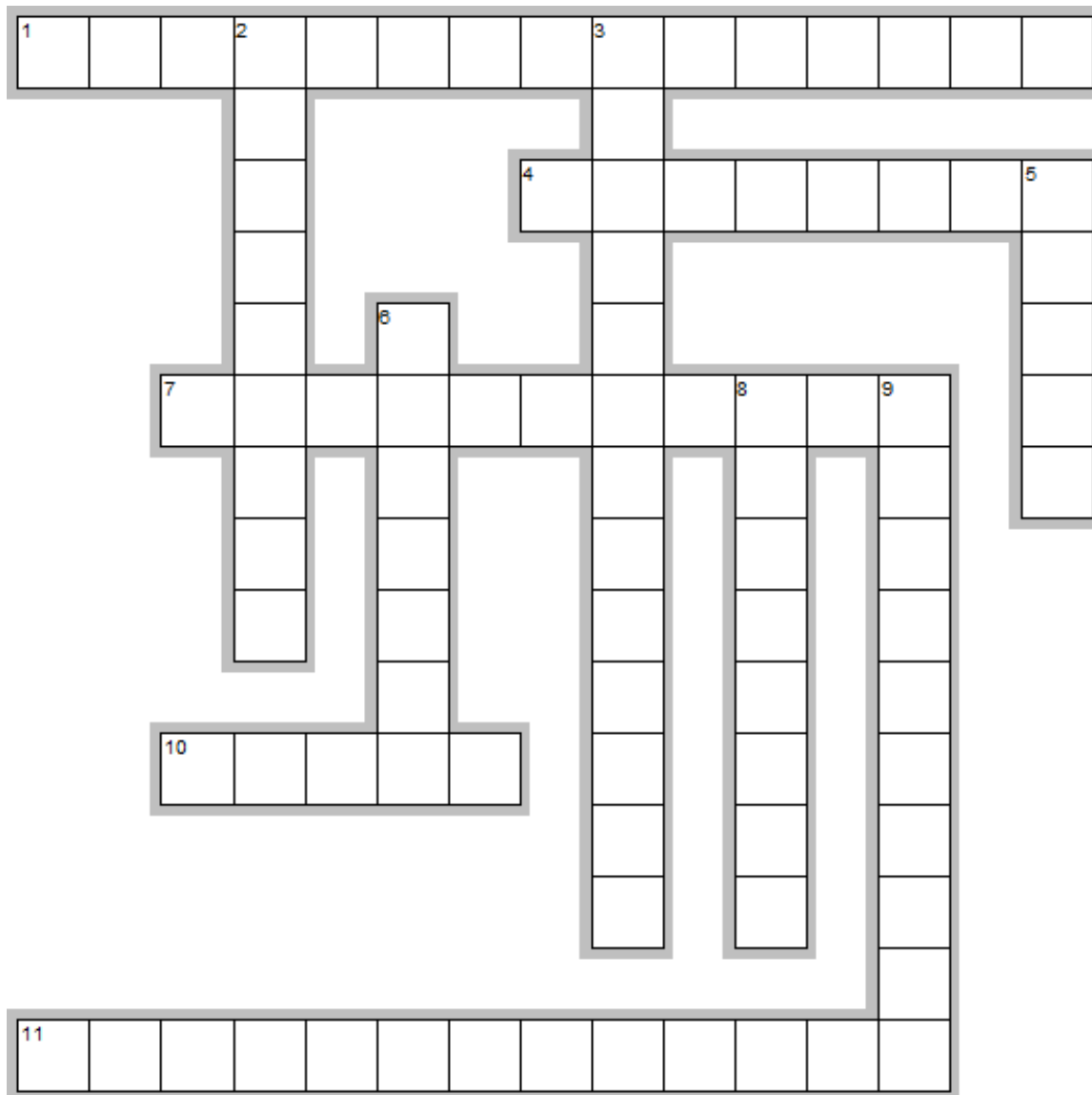
A javítótanár aláírása:

1. feladat**Oldja meg a keresztrejtvényt! *Ügyeljen a helyesírásra!*****11 pont/...****Vízszintes**

1. Az ókori Keleten (pl. Mezopotámiában) elterjedt önálló termelési egység. A javak újraelosztását az adott állam/városállam központjából irányították.
4. A lépcsőzetes toronytemplom idegen eredetű elnevezése.
7. Ebben a közel-keleti kultúrában tízes, tizenkettes, illetve hatvanas számrendszert használtak.
10. Az ókori Egyiptomban a szó jelentése ez volt: 'nagy ház', vagyis a palota.
11. A heliocentrikus világmép egyik megfogalmazója az ókorban, aki Számosz szigetén született.

Függőleges

2. Pallasz Athéné tiszteletére emelt templom Athénban.
3. A görög társadalom élén állók elnevezése, akik származás alapján a Kr. e. 7-6. században az arkhóni tisztséget is betölthették.
5. A "szemet szemért, fogat fogért", vagyis az azonos megtorlás elvének latin eredetű elnevezése.
6. A nehézfegyverzetű görög gyalogos katona elnevezése.
8. Alexandriai könyvtár, amelyet a múzsákról neveztek el (a "múzsák csarnoka").
9. A hellén fellegvárak elnevezése.

EclipseCrossword.com

2. feladat

Oldja meg a feladatokat a térkép segítségével!

9 pont/...

a) Mely terület részletét láthatja a térképen? **Karikázza be a betűjelet!**

A) Távol-Kelet

B) Közel-Kelet

C) Levante

b) Mi a partszakaszon délen elhelyezkedő város neve?

c) Mi a félsziget elnevezése?

d) Melyik város jelölt Jeruzsálemtől északkeletre?

e) Hogyan nevezik Egyiptomnak ezt a részét?

f) Mi a neve az alábbiakban meghatározott területnek?

„Az amarnai levelekben gyakran előfordul a(z) [...] név megfelelőjeként a kinahhu szó, ami a föníciai tengerpart mellett halászott bíborcsigából készített bíborfestéket jelentette. Így [...] jelentése, a görög eredetű Fönícia névvel egyezően: Bíborország.”

Arcanum Adatbázis Kiadó

g) Milyen jelmagyarázat kapcsolható ehhez a jelhez?

h) Melyik nép feltételezett bibliai útvonalához kapcsolódik a Szezei-öböltől keletre található pontozott vonal jele?

i) A h) feladatban megnevezett nép bibliai történetéhez is kapcsolódik a Szezei-öböltől délre található tenger.

Mi a neve a fent megnevezett népet vezető személynek a térképen jelölt útvonalon?

3. feladat**Karikázza be** a helyes megoldás számát vagy az X jelet!**14 pont/...**

- a) **Melyik** nem tekinthető belső állami feladatnak az ókorban?
 1. munkaszervezés X területszerzés 2. rendfenntartás
- b) **Kinek** a munkája a Párhuzamos életrajzok?
 1. Xenophón X Hérodotosz 2. Plutharkosz
- c) **Ki** alkotta a Diszkoszvető szobrot?
 1. Pheidiasz X Mürón 2. Antigonosz
- d) **Melyik** városállamhoz kapcsolódik az „oroszlános kapu” kifejezés?
 1. Mükéné X Trója 2. Knósszosz
- e) **Ki** vezette a görög seregeket a szalamiszi csatában?
 1. Periklész X Miltiádész 2. Themisztoklész
- f) **Mi** volt a polgárjog alapja Szolón időszakában?
 1. származás és vagyon X származás 2. területi elv
- g) **Miből** nem származott bevétele a Kr. e. 5. századi Athénak?
 1. déloszi szövetség X peloponnészoszi szövetség 2. Laurion bányászata
- h) **Miről** „híres” az athéni Kr. e. 417-ben tartott utolsó cserépszavazás?
 1. 2 főt is száműztek X a szavazáson család is volt 2. metoikoszok is szavaztak
- i) **Kinek** szőtték és varrtak köpenyt egy éven át az athéni polgárok?
 1. Zeusz X Poszeidón 2. Pallasz Athéné
- j) **Kinek** a kezébe kerül a peloponnészoszi háború végén Ciprus szigete?
 1. spártai tulajdon X perzsa tulajdon 2. athéni tulajdon
- k) **Milyen** szimbólum látható a feltételezhetően II. Philipposz hamvait őrző urna fedelén?
 1. Nap X Hold 2. Vénusz
- l) **Melyik** isten tiszteletére rendeztek versenyjátékokat Delphoiban?
 1. Zeusz X Poszeidón 2. Apollón
- m) **Melyik** nem tartozik az egyiptomi istenek közé az alábbiakból?
 1. Ré X Marduk 2. Ozirisz
- n) **Melyik** szerző híres a komédiáiról?
 1. Arisztophanész X Euripidész 2. Szophoklész

4. feladat**Igaz** vagy **hamis** az állítás? **Jelölje** a táblázatban X beírásával!**8 pont/...**

Állítás	Igaz	Hamis
a) Aton isten kultuszát bevezette az egyik fáraó az ókori Egyiptomban.		
b) Hammurapi törvénygyűjteménye nem tett különbséget a társadalom tagjai között.		
c) A görögöknél az írásbeli törvények megszületését a hagyomány Drakónhoz kapcsolja.		
d) Kleiszthenész reformjaival kizárta a politikából a vérségi kötelékek szerepét.		
e) Harmadoszt és Ariszteidészt tekintik az athéniak zsarnököknek, szobruk is van.		
f) A vörös alakos vázáknál a fő színek a vörös (égetett máz) és a fekete (az agyag) voltak.		
g) A zsidók babiloni fogsága akkor ért véget, amikor Dareiosz elfoglalta Babilont.		
h) III. Alexandrosz halála Babilonban történt, a halál okáról többféle elmélet is van.		

6. feladat

Egészítse ki a szöveget! *Figyeljen a helyesíráásra és a nyelvhelyességre!*

10 pont/...

A mai Görögország északi hegyeiben éltek a(z) (a) -ok/-ek, akiknek a nyelve a göröggel állt közeli rokonságban. A Kr. e. 4. század közepén (b) nemcsak a makedónokat egyesítette királyságában, hanem kihasználta a poliszok belharcait, és rövidesen (c) egész területének urává vált. Fia, (d) (a későbbi Nagy Sándor) nevelőjének a híres görög filozófust,-t (e) kérte fel. A trónörökös ezért nemcsak kiváló katona, hanem művelt ember is volt. Nagy Sándor (Kr. e. /év/ (f) – Kr. e. 323) trónra lépését követően két évvel seregével megindult a(z) -k /népnév/ (g) ellen.

Nagy Sándor halála után a fegyverrel egységbe kényszerített, túlságosan hatalmas (h) darabokra szakadt. Az egyes királyságok élére egykori(i) kerültek. Az utódállamok vezető rétege a görögül beszélő makedónokból és görögökből állt, a korszakot ezért nevezik a hellén ('görög') szóból (j) kornak.

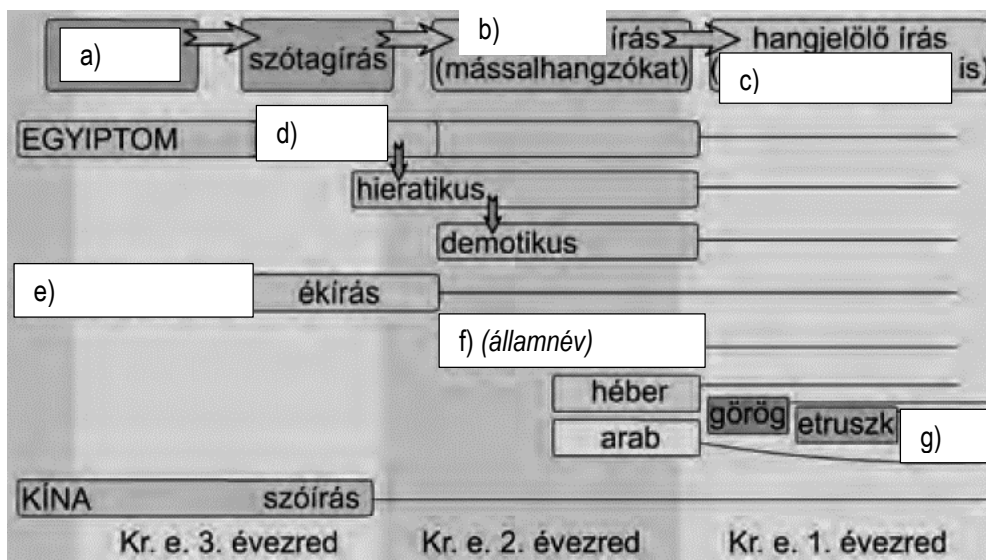
NKP Okostankönyv 9. alapján

7. feladat

Egészítse ki az ábrát az írások történetére vonatkozó kifejezésekkel, adatokkal!

7 pont/...

Írja válaszát a pontozott vonalra!

- a)
- b)
- c)
- d)
- e)
- f)
- g)

8. feladat

Állapítsa meg csak a szöveg segítségével (a cím is része a szövegnek): **következtetés** vagy **feltételezés** az állítás? **Jelölje** választát X jellel! **10 pont/...**

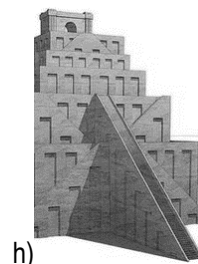
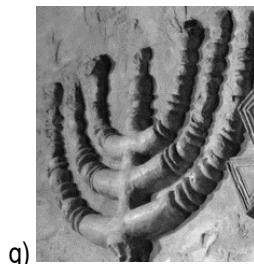
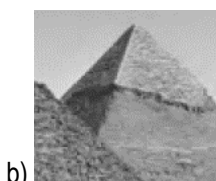
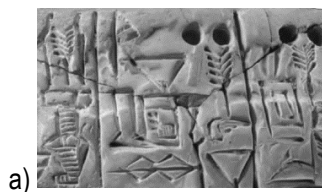
„Államszervezetük minden egyéb tekintetben is oligarchikus volt, kivált pedig abban, hogy a szegények gyerekestől, asszonyostól a gazdagoknak szolgáltak. Hatodosoknak nevezték őket. Ezért a bérért művelték meg ugyanis a gazdagok földjét (az egész föld tíz kevesek kezén volt), s ha a bért nem fizették meg, mind magukat, mind gyermekeiket rabszolgaságba lehetett hurcolni; az adósságokért pedig mindnyájuknak személyükkel kellett felelnök egészen Szolón idejéig. Ő volt az első, aki a nép élére állt. A legnehezebb és legkeservesebb a tömeg számára az egész államberendezésből ez a szolgaság volt; mindamellett a többi miatt is zúgolódtak, mert úgyszólván mindenből ki voltak rekesztve.”

Részlet Arisztotelész Az athéni állam című munkájából

Állítás	Következtetés	Feltételezés
a) Az athéni polisz társadalmát is érinti a szövegrészlet.		
b) A gazdagok kifejezés csak az arisztokráciát jelentheti.		
c) A hatodosok adósrabszolgaságba is kerülhettek.		
d) A démosz érdekeit is figyelembe vette Szolón.		
e) A szöveg biztos, hogy a görögökről szól.		
f) A hatodosok döntő többsége nem tudta megfizetni a földbért.		
g) A hatodosok a termés egyhatodáért bérelték a földet.		
h) Az államforma biztosan arisztokratikus köztársaság volt.		
i) Szolón intézkedései polgárjoghoz juttatták a hatodosokat is.		
j) Az adósságért járó rabszolgaállapot a tartozás idejéig szólt.		

9. feladat

Sorolja be a képrészleteket a megfelelő ókori civilizációhoz/néphez! **Írja** a betűjelet a táblázatba! **9 pont/...**

egyiptomi	mezopotámiai	görög	zsidó

